

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 20P/150/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5712207290
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 06. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Eva Marčeková
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2013:5712207290.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Martin samosudkyňou Mgr. Evou Marčekovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa

Y. N., nar.XX.XX.XXXX

zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí rodiny Martin, dieťa rodičov, matky S. N., rod. Z., nar.XX.X.XXXX, bytom I. XXXX/XX, S. - K. a otca Z. N., nar.XX.X.XXXX, bytom Y. H. Č.. XX, maloletá bytom ako matka v konaní o návrhu matky o zvýšenie výživného na maloletú takto

rozhodol:

Otec je p o v i n n ý platiť na maloletú Y. N., nar.XX.XX.XXXX zvýšené výživné vo výške 120,- Eur mesačne od 1.5.2012 vždy do 20-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky.

Nedoplatok na výživnom od 1.5.2012 do 31.6.2013 v celkovej výške 657,58 Eur súd otcovi povoľuje s p l á c a ť v splátkach po 20,- Eur mesačne spolu s bežným výživným počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku pod následkom straty výhody splátok.

Týmto s a m e n í rozsudok Okresného súdu Martin č.k. 16P/74/2007-27 zo dňa 22.11.2007.

Žiaden z účastníkov n e m á p r á v o na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Návrhom osobne podaným na tunajšom súde dňa 21.5.2012 matka žiadala o zvýšenie výživného na dcéru Y. na 120,- Eur od dátumu podania žiadosti z dôvodu, že od poslednej úpravy výšky výživného z roku 2007 uplynulo už 5 rokov a náklady na výživu, ošatenie ako aj iné životné potreby dcéry pre jej správny vývoj sa podstatne zvýšili. Otec je povinný prispievať výživní 73,03 Eur mesačne. Okrem nepravidelného zaplatenia sa žiadnym iným spôsobom nepodieľa na jej výchove a potrebách, celkový nedoplatok je 713,99 Eur. O skutočnom nezaujme svedčia aj prípady jej narodenín, menín, Vianoc, nezaujímajú sa o jej zdravotný stav a školské výsledky. S dcérou bývajú v 4-izbovom byte spolu s partnerom a ročnou dcérkou H.. V súčasnosti je na materskej dovolenke. Dcéra je v dospelujúcom veku, kedy sa jej zvýšili nároky v ošatení, v škole a v návšteve krúžkov vo voľnom čase. Výdavky s ošatením a kozmetikou sú 20,- Eur, mesačne platí za stravu v školskej jedálni 24,- Eur, mesačné náklady na školské potreby sú 15,- Eur, autobus stojí 10,- Eur, mobilný telefón 7,- Eur. Pre zabezpečenie do budúcnosti jej platí životnú a úrazovú poisťku. Náklady na športové potreby, bicyklovanie, korčuľovanie, turistiku, lyžovanie a bedminton predstavujú cca 30,- Eur. Dosahuje najlepšie výsledky v triede, školu reprezentuje v matematickej olympiáde, v dievčenskom futbale a v bedmintone.

Otec v písomnom vyjadrení doručenom súdu dňa 16.10.2012 žiadal ponechanie sumy 73,03 Eur mesačne na výživnom. Uviedol, že je nezamestnaný, má nedostatok práce a nepravidelným platením mu vzniká dlžná suma na výživnom, ale snaží sa to splácať. Bývajú u manželkinej mami v rodinnom dome, kde prispievajú na výdavky. Manželka bola na materskej dovolenke so spoločnou dcérou N., v júli 2012 jej materská skončila a je nezamestnaná a jej jediný príjem sú prídavky na deti. Žije s nimi jej syn P. E., je veľmi dobrý vo futbale, chodí do športovej triedy, financie na neho sú nákladné, výživné je 50,- Eur, starí rodičia od otca platia jeho životnú a úrazovú poisťku. Ich spoločná dcéra vyžaduje tiež náklady pre jej správny vývoj, pôjde do materskej škôlky od januára a tam bude potrebovať minimálne cca 40,- Eur mesačne (čl. 21).

Na pojednávaniach matka zotrvala na návrhu v celom rozsahu, pomery sa od podania návrhu nezmenili. Ona platí nájomné a elektrinu, ostatné výdavky platí priateľ vrátane všetkých poisťiek a mobilných telefónov. Spláca úver na zariadenie bytu. Dcéra je veľmi inteligentná, pravidelne chodí do knižnice, číta dievčenské romány, knihy o rastlinách, zvieratách, zemepisné a zaoberajúce sa dejinami. Od roku 2004 nosí okuliare, od roku 2008 má strojček na zuby. V lete chodí do táborov. Otec výživné neplatí dlhšiu dobu, dlhuje cca 1.300,- Eur, s dcérou nie je vôbec v kontakte. Opakovane dávala na neho trestné stíhanie, naposledy bol odsúdený 1.2.2013 na podmienený trest.

Otec na prvom pojednávaní súhlasil so zvýšením výživného maximálne na 90,- Eur mesačne, na ďalšom so zvýšením vôbec nesúhlasil, lebo sa zmenili jeho pomery. Bývajú v rodinnom dome svokry spoločne s ňou a rodinou manželky, stravujú sa sami, prispievajú 200,- Eur. Manželka je dobrovoľne nezamestnaná, resp. na predĺženej rodičovskej dovolenke, prácu si hľadá, bola sa informovať v obchodných reťazcoch, dcéra N. nemá žiadne zdravotné problémy. On zrušil živnosť, lebo robil, ale nemal peniaze, neplatili mu, vykonával väčšinou pomocné stavebné práce. Z úradu práce nič nepoberajú. Zamestnal sa od mája vo firme Brantner. Bol v Anglicku hľadať si prácu, aj robil dva týždne v stavebnej firme, ale ho nevyplatili a tak odišiel. Nemá finančné zdroje na platenie výživného. S dcérou sa nestretáva, lebo si k nej nenašiel vzťah, bol s ňou, keď bola malá, mala dva alebo tri roky.

Kolízny opatrovník v ospravedlnení pojednávania nariadeného na deň 10.4.2013 doporučil výživné na mal. Y. zvýšiť v sume, ktorá bude korešpondovať s majetkovými a zárobkovými pomermi na strane otca, ako i výdavkami na strane maloletej, v prípade ukončeného dokazovania rozhodnúť bez ich prítomnosti (čl. 95).

Súd vykonal dokazovanie výsluchom rodičov (čl. 78-81, 99-100, 105-107, 126-128), oboznámil sa s návrhom matky, s vyjadrením otca k návrhu, s príjmovými, zárobkovými a majetkovými pomermi rodičov, s ďalšími listinnými dôkazmi vyžiadanými súdom a predloženými rodičmi a so spismi tunajšieho súdu sp.zn. 16P/74/2007 a sp.zn. 22P/245/2009. Na základe takto vykonaného dokazovania mal zistený a preukázaný nasledovný skutkový stav:

Rodičia maloletej nie sú manželia, nežijú v spoločnej domácnosti, rozsudkom tunajšieho súdu sp.zn. 10C/140/02 zo dňa 19.6.2003 súd manželstvo rozviedol, mal. Y. zveril do výchovy a opatery matke, otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu 1.500,- Sk mesačne. K zvýšeniu výživného na 2.200,- Sk - 73,03 Eur mesačne počnúc dňom 1.4.2007 a povoleniu splatenia zameškaného výživného 4.900,- Sk v dvoch splátkach do 28.2.2008 došlo rozsudkom č.k. 16P/74/2007-27 zo dňa 22.11.2007. V tom čase matka pracovala Železnice SR, za prvých 9 mesiacov roka 2007 mala priemernú čistú mesačnú mzdu 14.875,- Sk - 493,76 Eur. S maloletou bývali v 2-izbovom byte v osobnom vlastníctve matky, platila SVB 4.118,- Sk - 136,69 Eur, inkaso 300,- Sk - 9,96 Eur, elektrinu 900,- Sk - 29,87 Eur, káblovú televíziu 255,- Sk - 8,46 Eur, telefón 900,- Sk a ročne smeti 475,- Sk - 15,77 Eur. Splácala hypotekárny úver na byt 1.971,94 Sk - 65,46 Eur. Platila sebe a maloletej poisťky, ktorej aj sporila na vkladnú knižku. Mal. Y. navštevovala 2. triedu Základnej školy Hany Zelinovej vo Vrútkach, za stravu, družinu a hygienické potreby matka platila 600,- Sk - 19,92 Eur. Chodila do Tanečnej školy Tandži, kde bol poplatok mesačne 250,- Sk, raz za pol roka potrebovala topánky v hodnote 300,- Sk, náklady boli aj na úpravu vlasov s mesačným výdavkom 100,- Sk. Bola opakovane chorá na infekty horných a dolných dýchacích ciest, tiež močových ciest, mala oslabenú imunitu, potrebovala vitamíny, nosila okuliare. Otec bol ženatý, sobáš

uzavrel dňa 12.5.2007 s M. H.. Bol živnostník, za rok 2006 mal príjmy 50.000,- Sk, výdavky 20.000,- Sk, základ dane 30.000,- Sk - 995,82 Eur, priemer na mesiac 82,98 Eur.

Návrh otca o vzdanie sa otcovstva k mal. Y. doručený súdu dňa 24.8.2009 súd uznesením č.k. 22P/245/2009-8 zo dňa 2.10.2009 zastavil z dôvodu späťvzatia návrhu v celom rozsahu.

Matka je v súčasnosti od 22.10.2011 na rodičovskej dovolenke s dcérou H. narodenou zo spolužitia s priateľom V. S., z úradu práce poberá rodičovský príspevok 199,60 Eur od 1.1.2013, dovtedy 194,70 Eur a 190,10 Eur a prídavky na dve deti po 23,10 Eur od 1.1.2013, dovtedy 22,54 Eur a 22,01 Eur (čl. 23-27). Trvá jej pracovný pomer u toho istého zamestnávateľa Železnice SR, Stredisko železničnej geodézie, funkcia geodet, od 14.3.2011 do 8.4.2011 bola práceneschopná, od 9.4.2011 nastúpila na materskú dovolenku, za 3 mesiace 2011 mala priemernú čistú mesačnú mzdu 556,59 Eur, náhrada PN bola 150,46 Eur (čl. 31, 32, 42). Spláca flexipôžičku I. G. z apríla 2011 vo výške 2.000,- Eur v mesačných splátkach vrátane poistného 56,15 Eur, ktorú použila na zakúpenie zariadenia bytu, na jeho kúpu si nebrala žiadny úver (čl. 68, 69). Býva v spoločnej domácnosti s priateľom a s dvomi dcérami v 4-izbovom byte v jej výlučnom osobnom vlastníctve. Výdavky mesačne sú spolčenstvo vlastníkov bytov 169,05 Eur, elektrina 33,-

Eur, plyn 6,- Eur, rozhlas a televízia 4,64 Eur, káblová televízia 9,13 Eur, internet 10,62 Eur, ročne komunálny odpad 25,07 Eur na osobu a daň z nehnuteľností. Matka platí SVB a elektrinu, ostatné výdavky platí priateľ vrátane mobilných telefónov, priemer za rok 2012 on 39,52, matka 33,81 Eur (čl. 61-67, prílohová obálka). Tiež platí poistenia, v M. Ž.F. K. rodinné úrazové poistenie 16,37 Eur (poistená matka, priateľ, obidve deti) a v S. M. K. životné poistenie matky 30,13 Eur mesačne (prílohová obálka). Od 24.11.2012 je zamestnaný v Soma Trade, s.r.o., Bratislava, za obdobie od decembra 2012 do februára 2013 mal priemernú čistú mesačnú mzdu 712,13 Eur, poberá daňový bonus na jedno dieťa 21,03 Eur. Od 14.3.2013 je práceneschopný, nemocenské je od 14.3.2013 vo výške 14,75089 Eur za deň, 442,53 Eur za 30 dní a 457,28 Eur za 31 dní (čl. 96-98). Dovtedy bol zamestnaný v Železničiach SR, za rok 2011 mal priemernú čistú mesačnú mzdu 533,20 Eur, náhradu pri PN 258,88 Eur a 555,12 Eur za 4 mesiace roka 2012, v máji náhradu pri PN 138,30 Eur, keď práceneschopný bol od 3.5.2012 pre nepracovný úraz, nemocenské zo sociálnej poisťovne poberal vo výške 12,01739 Eur za deň, 360,52 Eur za 30 dní a 372,54 Eur za 31 dní (čl. 43-46).

Mal. Y. je žiačkou Základnej školy Hany Zelinovej vo Vrútkach, končí 7. triedu. Stravuje sa v školskej jedálni, kde matka platí do 23,- Eur, chodí na mliečny program s platbou 5,- Eur, ďalší pravidelný mesačný výdavok je cestovné MHD 10,- Eur. Na začiatku školského roka sú zvýšené výdavky na základné školské potreby a pomôcky, na zakúpenie pracovného zošita angličtiny 5,- Eur (aj v 6. triede), ruštiny 4,- Eur, na rodičovský príspevok 12,- Eur a na triedny fond 5,- Eur (aj v 6. triede), na poistné 0,80 Eur. Ďalšie sú na rôzne podujatia organizované školou, v aktuálnom školskom roku na literárnu exkurziu na Orave 10,- Eur, na konverzačný kurz s anglickým lektorom 15,- Eur, v predchádzajúcom na exkurziu do Nécvál 5,- Eur, na koncoročný výlet 10,- Eur, na fotografie 3,- Eur. Chodí na internetový krúžok platený z poukazu. Zúčastňuje sa za školu matematickej a geografickej olympiády a športových súťaží (čl. 70-73). Matka jej platí mobilný telefón 7,- Eur mesačne. Podľa potvrdenia jej detskej lekárky MUDr. Janušovej zo dňa 25.1.2013 je od roku 2001 liečená pre recidivujúce infekty horných a dolných dýchacích ciest, od roku 2003 pre opakované pozitívne nálezy v močových cestách, sledovaná je od roku 2004 u očného lekára pre znížený vízus (zraková ostrosť), od roku 2006 u neurológa pre opakované kolapsové stavy a v Detskom kardiologickom centre v Bratislave pre vrodenú mitrálnu nedomykavosť (nedomykavosť srdcovej chopne), hospitalizovaná bola pre kolaps, v roku 2009 pre relatívne znížený počet bielych krviniek, v roku 2011 pre pneumóniu (zápal pľúc) a akútny zápal tonzíl (mandlí), hltana a prínosových dutín a v kardiocentre. Vyžaduje zvýšenú starostlivosť, dôslednú prevenciu pred prechladnutím, zápalom srdcového svalu, dôslednú liečbu akútnych ochorení, zvýšený prívod vitamínov a preparátov na podporu imunitného systému, lieky neužíva, v prípade ochorenia antibiotiká. Od decembra 2008 má čelustný aparát, za ktorý matka platila 70,70 Eur, pravidelne raz za tri mesiace chodí na kontroly, za korekcie neplatí. Nové okuliare naposledy matka kupovala pred dvomi rokmi, zrak je teraz stabilizovaný (prílohová obálka). Rekreačne sa venuje športovým aktivitám, v lete bicyklovanie, korčuľovanie, turistika, menej plávanie, v septembri 2012 jej matka zaplatila plavecký kurz 40,- Eur, turistiku raz mesačne absolvujú

v Tatrách, ostatné víkendy v Turci, v zime korčuľovanie, hodina na zimnom štadióne stojí 1,50 Eur, lyžovanie každý víkend (Jasenská dolina, Bystrička), dva krát boli v Jasnej, chodíeva celá rodina. Tiež pravidelne chodí do knižnice, kde je členský poplatok 8,- Eur ročne, číta dievčenské romány, knihy o rastlinách, zvieratách, zemepisné a venujúce sa dejinám. V lete každý rok chodí do táborov cez Centrum voľného času, 10-dňový Margita - Ilona pri Leviciach za 150,- Eur, potom denné za 50,- Eur, v tomto roku je len náhradníčka na Margitu - Ilonu.

Otec je zamestnaný od 7.5.2013 u zamestnávateľa Brantner Fatra, s.r.o., Martin ako robotník s miestom výkonu práce Martin, pracovný pomer je uzavretý na dobu určitú do 31.10.2013 a dohodnutá brutto mzda mesačne 338,- Eur a nenárokovaná pohyblivá zložka 15% po splnení všeobecných pravidiel pre dané stredisko v návaznosti na pracovnú disciplínu, dochádzku a dodržiavanie BOZP a 15% po splnení číselných ukazovateľov pre dané stredisko (čl. 106). Predtým bol zamestnaný od 29.8.2011 do 31.12.2011 v A.L.C., s.r.o., Bratislava, pracovný pomer bol ukončený dohodou, odstupné nedostal, vyživovaciu povinnosť si nenahlásil, jeho čistý mesačný príjem bol 1.440,40 Eur, zo mzdy mu bola zrážaná exekúcia v prospech Slovak Telecom (čl. 38, 60). Z úradu práce nepoberá žiadne dávky a príspevky (čl. 22, 29). Od 16.8.2006 do 19.6.2013 bol živnostníkom s 13-timi predmetmi podnikania, pôvodne 7, o ďalšie podnikanie rozšíril 14.9.2009, vykonával len zámočníctvo, pomocné stavebné práce, zemné a výkopové práce, zváracie práce. Za rok 2011 mal podľa predloženého daňového priznania príjmy podľa § 5 zo závislej činnosti 1.576,80 Eur, povinné poistné 211,15 Eur, čiastkový základ dane 1.365,65 Eur, príjmy podľa § 6 z podnikania 11.570,- Eur, výdavky 8.286,09 Eur, čiastkový základ dne 3.283,91 Eur, spolu základ dane 4.649,56 Eur, priemer na mesiac 387,46 Eur, uplatnil si nezdaniteľnú časť na seba a manželku po 3.559,30 Eur, daň neplatil, vznikol mu nárok na daňový bonus 486,36 Eur a tak mu vznikol daňový preplatok 259,45 Eur, za rok 2012 mal príjmy podľa § 6 - 3.100,- Eur, výdavky nemal, základ dane 3.100,- Eur, priemer na mesiac 102,90 Eur, uplatnil si nezdaniteľnú časť na seba 3.644,74 Eur, daň neplatil, vznikol mu nárok na daňový bonus 498,48 Eur a tak mu v tejto výške vznikol daňový preplatok (čl. 56, 57, 108-125). Je vyučený mechanik - opravár koľajových vozidiel. Manželka M. je na predĺženej rodičovskej dovolenke so spoločnou dcérou N., resp. je dobrovoľne nezamestnaná, do 28.5.2012 poberala rodičovský príspevok 194,70 Eur, v súčasnosti nemá žiadny príjem. Má základné vzdelanie, zamestnanie si hľadá sama, bola sa informovať vo firme Čemi (čistenie automobilov), v Tesco, v Kauflande a v Lidli, bez úspechu. Má ešte pred manželstvom narodeného syna P. E. dňa X.X.XXXX, výživné bolo naposledy určené rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 16P/200/2005-22 zo dňa 30.1.2006 vo výške 1.500,- Sk - 49,79 Eur (čl. 84, 93, 94). Bývajú všetci spoločne v rodinnom dome vo vlastníctve L. Š., matky manželky otca, zamestnanej, ktorej prispievajú mesačne na elektrinu 85,- Eur (spolu 168,- Eur), na vodu 60,- Eur (spolu 120,- Eur), na plyn 14,- Eur, v zimnom období na drevo a uhlie 400,- až 450,- Eur. Stravujú sa samostatne, lebo majú oddelené domácnosti. Samostatne si platia káblovú televíziu 9,60 Eur mesačne, internet 34,74 Eur štvrťročne, poplatok za komunálny odpad 40,11 Eur ročne. Býva tam aj brat manželky L. H. s manželkou a dvomi deťmi (čl. 85-88). S maloletou sa nestretáva veľmi dlhú dobu, v auguste 2009 podal návrh na súd o vzdanie sa otcovstva k mal. Y., na súde ho potom zobral späť. Výživné neplatí pravidelne, naposledy matka podala trestné oznámenie dňa 28.6.2012, výživné nezaplatil za august a september 2009, za prvých 10 mesiacov roka 2010, v novembri zaplatil 800,- Eur, čím zaplatil dlh za rok 2009 a za rok 2010 zostal dlh 76,36 Eur, potom znovu neplatil od novembra 2010 do júla 2011, v auguste zaplatil 300,- Eur, čím zaplatil dlh za rok 2010, za január 2011 a čiastočne za február 4,55 Eur, potom znovu neplatil, v decembri 2011 zaplatil 100,- Eur, 292,12 Eur v marci 2012 a 146,04 Eur v máji 2012. Trestným rozkazom sp.zn. 1T/7/2013 zo dňa 1.2.2013 bol uznaný za vinného zo spáchania prečinu zanedbania povinnej výživy a bol odsúdený na trest odňatia slobody vo výmere osem mesiacov s podmieneným odkladom so skúšobnou dobou dva roky, keď dlh na výživnom bol od novembra 2011 do februára 2013 vrátane najmenej 1.136,44 Eur, pričom dohodou skončil pracovný pomer v A.L.C., nebol v evidencii uchádzačov o zamestnanie, ani poberateľ dávky v hmotnej núdzi, bol podnikateľský subjekt a dosahoval finančný príjem (čl. 48-50, 74-76).

Rodičia majú ďalšie vyživovacie povinnosti, matka k mal. H. S., nar.XX.X.XXXX (čl. 41), otec k mal. N. N., nar.XX.X.XXXX (čl. 91) a k manželke, táto vyživovacia povinnosť je medzi manželmi vzájomná, to znamená že majú právo na jej plnenie od partnerov voči svojej osobe, matka vlastní byt, v ktorom bývajú, priateľ osobné motorové vozidlo Škoda Felícia rok výroby 1998, otec nevlastní žiadny majetok.

Podľa § 78 ods.1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie možné len na návrh.

Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Podľa § 62 ods.1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods.2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods.4 prvá veta Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará.

Podľa § 62 ods.5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods.1 prvá veta Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktorú sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa § 77 ods.1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Súd po komplexnom zhodnotení dokazovania a dôslednom zvážení vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení, zisteného a preukázaného skutkového stavu dospel k záveru, že návrh matky na zvýšenie výživného na mal. Y. je v celom rozsahu dôvodný a preto mu vyhovel, zvýšil výživné na 120,- Eur mesačne od 1.5.2012 a otca zaviazal tiež splácaním vzniknutého nedoplatku 657,58 Eur v splátkach po 20,- Eur. Výživné v takejto výške považoval za primerané a optimálne k zvýšeniu odôvodnených potrieb maloletej a zodpovedajúce možnosti a schopnosti povinného otca. Pri rozhodovaní každý dôkaz zhodnotil jednotlivo, všetky vo vzájomnej súvislosti s prihliadnutím na výpovede účastníkov konania a skutočnosti, ktoré neboli medzi účastníkmi sporné a o ktorých nemal pochybnosti a zo stavu v čase vyhlásenia. Za preukázané súd považoval u matky výšku jej príjmu a príjmu

priateľa, výdavkov bývania, splácanie úveru, výdavky mal. Y., príjem otca, výdavky jeho rodiny. Za zhodné súd považoval konštatovanie účastníkov o nestretávaní sa otca s maloletou, o platení, resp. neplatení výživného.

Rozsah výživného v účinnom Zákone o rodine výslovne stanovený nie je, vyplýva však zo všeobecne uznávaného hľadiska, že výživným má byť dieťaťu zabezpečená taká životná úroveň, ktorá zodpovedá sociálnemu postaveniu rodičov a ktorú by dieťaťu rodičia zabezpečovali, keby žili v spoločnej domácnosti a má plniť nielen základnú vyživovaciu povinnosť, ale má prispievať na celkový všestranný fyzický a duševný vývoj dieťaťa.

Porovnaním okolností dôležitých pre určenie výživného v čase skoršieho rozhodnutia v novembri 2007 v čase jedinej úpravy výživného od rozvodu v júni 2003 s okolnosťami v čase súčasného rozhodnutia

mal preukázané, že v priebehu času za viac ako päť rokov a sedem mesiacov došlo k takej zmene pomerov oprávnenej mal. Y. a povinného otca, ktorá odôvodňuje zvýšenie výživného, ide o zmeny, ktoré sa výraznejším spôsobom prejavili v ich pomeroch a ktoré súd vyhodnotil ako dôvodné na zmenu výšky výživného, keď mal. Y. už nie je druháčka, ale siedmačka na druhom stupni základnej školy, má pred sebou posledné dva školské roky a otec sa o ňu vôbec nezaujíma, nezmenil svoje správanie a riadne si neplní ani doteraz určenú vyživovaciu povinnosť, nie z objektívnych dôvodov. Podľa názoru súdu je zvýšenie výživného primerané zvýšeným výdavkom na jej odôvodnené potreby spojené s plnením povinnej školskej dochádzky, kde v tomto školskom roku matka zaplatila cca 150,- Eur, z toho časť na školské potreby a pomôcky na začiatku školského roka vrátane prezuviek, úboru na telesnú výchovu, na ich dokupovanie, časť na priame platby škole do februára 57,- Eur plus strava za 10 mesiacov cca 230,- Eur. Vyššie sú aj výdavky na uspokojovanie bežných hmotných potrieb s pribúdajúcim vekom, fyzickým a psychickým dospievaním ako je strava, oblečenie, obutie, hygienické a kozmetické potreby, a to aj v dôsledku rastu cien v spoločnosti. Vývoj cien sa nevyhnutne prejavil aj zvýšením finančných prostriedkov potrebných na financovanie všetkých potrieb maloletej, ale aj zvýšením výdavkov rodičov, pričom u maloletej je to z pohľadu súdu podstatnejší nárast, lebo napríklad rodičia nepotrebujú tak často nové oblečenie, obuv, nevyžadujú pestrú, vyváženú a bohatú stravu ako vyvíjajúce sa dieťa, tínedžerka vo veku skoro 14 rokov, jej nároky sú iné ako u 8-ročného dieťaťa, matka ošatenie a kozmetiku vyčíslila na 20,- Eur mesačne. Napríklad priemerná ročná miera inflácie vyjadrená prírastkom priemerného harmonizovaného indexu spotrebiteľských cien za posledných 12 mesiacov oproti priemeru predchádzajúcich 12 mesiacov podľa údajov Štatistického úradu SR dosiahla v roku 2012 oproti predchádzajúcemu obdobiu v priemere 3,6% a o rovnakú sumu aj v roku 2011 oproti roku 2010, v priemere za štyri mesiace tohto roka v úhrne vzrástli spotrebiteľské ceny o 2% a v apríli 2013 v porovnaní s aprílom 2012 boli vyššie v úhrne o 1,7%, vzrástli ceny vzdelávania o 7%, potravín o 4,1%, rekreácie, kultúry o 2%, odevov, obuvi, poštových a telekomunikačných služieb o 1,2%, bývania, vody, elektriny, plynu o 0,4%, klesli ceny v doprave o 1,7%. Pribudli výdavky v súvislosti so záujmovými aktivitami, ktorým sa začala venovať - rôzne športy, turistika a literatúra cca 30,- Eur, predtým chodila len do tanečnej školy. Naďalej sú tu výdavky so zdravotnými problémami, ktoré sa rozšírili o ďalšie odborné ambulancie bez zvýšených výdavkov na lieky, len na podporu imunitného systému. Ide o výdavky, kde časť sú jednorazové výdavky ako platby v škole na začiatku školského roka, na zakúpenie väčšiny školských potrieb a pomôcok, časť sú tie ktoré potrebuje nepravidelne, napríklad na záujmy, ale podstatnú časť tvoria opakujúce výdavky, lebo ješť potrebuje každý deň, každý deň potrebuje raňajky, desiatu do školy, teplý varený obed, večeru, ktorá môže byť aj suchá a menej finančne náročná, každý deň používa hygienické a kozmetické potreby,

každý mesiac sa musia platiť úhrady za bývanie, čo je tiež súčasť výživného a u maloletej je to 60,20 Eur. Ak zoberieme do úvahy sumu zo strany matky, ktorá určite nemôže byť rovnaká ako u otca, lebo matka sa okrem finančného zabezpečenia podieľa na jej odôvodnených potrebách a plní si vyživovaciu povinnosť osobnou starostlivosťou, zabezpečovaním jej každodenných potrieb a uspokojovaním bytovej potreby, čo je postavené na roveň finančnému plneniu, tak potom to určite je optimálna suma pre zabezpečenie všetkých odôvodnených potrieb a všestranného vývoja mal. Y., keď určené výživné mesačne postačí na pokrytie školských výdavkov 15,- Eur, stravy v škole 23,- Eur, MHD 10,- Eur, bývania 60,- Eur, telefónu 7,- Eur, čo je spolu 115,- Eur, všetky ostatné výdavky musí potom financovať matka.

Zmena nastala aj u rodičov, obidvom pribudla jedna vyživovacia povinnosť k maloletému dieťaťu. V dôsledku toho sa znížil príjem matky o cca 294,- Eur, lebo je na rodičovskej dovolenke. Žije však s priateľom a spoločne zabezpečujú potreby ich rodiny vrátane mal. Y., zmenil aj zamestnanie, kde dosahuje vyšší príjem. Nebolo by preto spravodlivé, aby sa na zvýšených výdavkoch mal. Y. podieľala len ona s priateľom, ale je dôvodné, aby zvýšeným výživným prispieval aj otec. Finančná situácia jeho novej rodiny nie je priaznivá, podľa názoru súdu, si ju svojim správaním a konaním zavinil sám otec a jeho manželka, čím nemôže byť poškodená mal. Y.. Otec mal v rámci živnosti v roku 2012 len minimálne príjmy, i keď ju vykonával prevažne v stavebnej oblasti, kde určite nie je situácia nadštandardná, ale pri správnom zabezpečení možno dosiahnuť slušný zárobok. Podstatne lepšie to bolo v roku 2011 a pri porovnaní tohto príjmu bolo by zvýšenie príjmu o cca 300,- Eur, pri porovnaní s rokom 2012 len o cca 20,- Eur. V roku 2011 mal možnosť pracovať v riadnom pracovnom pomere a dosahovať vyšší príjem, viac ako 1.400,- Eur, pracovný pomer však skončil dohodou. Keby bol naďalej pracoval, mohol finančne zabezpečiť svoju rodinu a platiť výživné na mal. Y., čo nerobil pravidelne od augusta 2009, teda

ani v čase lepšej finančnej situácie. Ani v aktuálnom zamestnaní nebude dosahovať vyšší príjem, hoci ako mechanik koľajových vozidiel sa mohol uchádzať o prácu v spoločnosti ŽOS Vrútky, ktorá okrem iného vykonáva údržbu a opravu elektrických lokomotív, osobných a špeciálnych vozňov, trakčných motorov, rekonštrukciou a výrobou železničných lokomotív, vozňov a električiek. Bolo nutné prihladiť aj na skutočnosť, že vzájomná vyživovacia povinnosť medzi manželmi nie je realizovaná, lebo manželka je dobrovoľne nezamestnaná od skončenia rodičovskej dovolenky v máji 2012. Aj ona musí vyvinúť viac úsilia na získanie zamestnania a zlepšenia finančnej situácie rodiny. Nebránia jej v tom žiadne zdravotné problémy, ani starostlivosť o deti, jej syn má 11 rokov, spoločná dcéra mala v máji 4 roky, nemá žiadne zdravotné problémy, pre ktoré by bol dôvod na predĺženie rodičovskej dovolenky. Navyše podľa vedomostí súdu je v blízkej obci X. materská škôlka, ktorú by mohla navštevovať. Samozrejme nemá voči mal. Y. vyživovaciu povinnosť, toto súd akceptoval, podobne ako jej manžel a otec maloletej nemá vyživovaciu povinnosť k jej synovi P..

Pri rozhodovaní nebolo možné nechať bez povšimnutia a negatívne hodnotiť skutočnosť, že sa s mal. Y. dlhú dobu nestretáva, nedostáva a nedostávala od neho žiadne darčeky pri príležitosti sviatkov, dokonca sa chcel vzdať otcovstva a neplní si vyživovaciu povinnosť, za zanedbávanie má podmienený trest. Takto by sa otec správať nemal, maloletá sa narodila v manželstve a je nepochopiteľné, že si k nej nevybudoval vzťah, manželstvo trvalo viac rokov. Ani táto skutočnosť nemôže negatívne ovplyvniť vyživovaciu povinnosť otca, na plnenia nad rámec výživného by súd prihliadol.

Zobral do úvahy to, že časť potrieb mal. Y. je krytá štátnou sociálnou dávkou vo forme prídavku na dieťa, ktorého výška sa zvýšila o 6,50 Eur pri porovnaní s rokom 2007.

U obidvoch rodičov súd prihliadol na výdavky bývania, u každého sú povinné sa na nich podieľať všetky bývajúce osoby, u matky jej priateľ, u otca on spoločne s manželkou, svokra a brat manželky s rodinou. Mesačne predstavujú u matky 240,80 Eur vrátane prepočítanej ročnej platby za komunálny odpad, na každého člena 60,20 Eur, v takejto výške matka náklady preukázala. Mesačne platené otcom predstavujú 24,52 Eur vrátane prepočítaného komunálneho odpadu a platené svokre podľa jej prehlásenia 159,- Eur plus priemerne na drevo a uhlie 35,42 Eur. Nebolo možné tieto výdavky v plnom rozsahu akceptovať, lebo ak sa elektrina mesačne platí 168,- Eur (čl. 87), tak potom sa na platbe musí podieľať aj brat manželky otca a v prepočte na každého člena vrátane detí by to bolo na osobu 18,67 Eur, u otca potom 74,68 Eur. Voda mesačne 60,- Eur je neprimerane vysoká suma, otec nevedel uviesť, za aké obdobie to je, podobne plyn, ktorý bol preukázaný ako platba 13,90 Eur Prvej slovenskej propanbutanovej spoločnosti, a.s. vo februári 2013 a platba 13,06 Eur súkromnej čerpacej stanici v marci 2013. Súd potom zobral do úvahy pri vode 10,- Eur, pri plyne 7,- Eur, domovú dňa 3,34 Eur (preukázaná za dom 10,03 Eur, delené tri rodiny), tak potom u otca je to mesačne 4,46 Eur, viac určite platiť nemôžu, potom spolu ich výdavky sú 154,96 Eur, na každého člena 38,74 Eur. Porovnať ich nebolo možné, lebo v predchádzajúcom období neboli riadne preukázané.

Pri rozhodovaní o výške výživného súd komplexne posúdil finančné možnosti otca, jeho rodinné pomery, ale aj zvýšené potreby mal. Y.. Výživné zvýšil od 1.5.2012, od prvého dňa mesiaca, v ktorom matka podala návrh, keď vychádzal z toho, že sa platí mesačne vopred a považuje za prirodzené a spravodlivé zvýšiť výživné od prvého dňa mesiaca, lebo ide o maloleté dieťa a nie odo dňa podania návrhu ako pri plnoletom dieťati. Potom pri takto upravenom výživnom otcovi vznikol nedoplatok 657,58 Eur, ktorý súd vypočítal ako rozdiel medzi doteraz určeným a novoupraveným výživným (zvýšenie o 46,97 Eur krát 14 mesiacov) a umožnil mu ho splácať v splátkach po 20,- Eur mesačne spolu s bežným výživným, ktoré považoval za primerané a zodpovedajúce jeho možnostiam, bude ho splácať 33 mesiacov.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods.1 písm. a) O.s.p. tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, nakoľko ide o konanie, ktoré sa mohlo začať i bez návrhu (§ 81 ods. 1 O.s.p. - konanie vo veciach starostlivosti o maloletých) a nezistil žiadne skutočnosti a okolnosti, ktoré by odôvodňovali priznanie náhrady trov konania niektorému z účastníkov.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať písomne odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom podpísaného Okresného súdu Martin na Krajský súd v Žiline, štvormo (§ 204 ods.1 O.s.p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods.3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávne a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods.1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 O.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 205 ods. 3 O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona č. 233/1995 Z.z. v platnom znení; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 251 ods. 1 O.s.p.).